

*Nevena
Milojević*

JEDNOM
ili
dvaput

■ Laguna ■

Copyright © 2025, Nevena Milojević
Copyright © ovog izdanja 2025, LAGUNA

Ilustracija na koricama: Jelena Raden

Sva imena i likovi plod su mašte i nemaju nikakve veze sa stvarnim ličnostima.

Za Lepijadu, Anicu i Jovanu, moje tri Harite

*Kad zaboravljah, to beše sreća,
Zapamtiti tuge sat
Bila bi laka patnja
Al' sećanje na Cvet*

*Još tegobnim čini novembar
Sve dok ja, što sam skoro hrabra bila,
Ne izgubih se kao Dete
Kad me je hladnoća dograbila*

Emili Dickinson*

* Prevod: Aleksandar Šurbatović

SADRŽAJ

ADAGIO	11
------------------	----

PRVI DEO

Dlakavi.	17
Ibica boj	53
Tri muškarca i jedan pas.	72
Razulareni bakalar	92
Isus i roštiljdžija	110
Cigare i kasnonoćna televizija.	124
Anus i Ahmed.	138

DRUGI DEO

Nerotkinja i kockar.	157
Ginekolog i onaj sa toboganom.	184

TREĆI DEO

Apatrid i kiborg ljubavnica	201
EPILOG	223
<i>O autorki</i>	231

ADAGIO

Bude te teške kapi kiše koje se slivaju po svemu, čini se da je konačno počeo potop i masovni pogrom ljudi u toplije krajeve. Ako si iole osoba koja živi za leto, onda nisi skupljala kišnicu, stavljala povrće za zimu i odvajala sa strane malo elana za teške dane, ako se napajaš vitaminom D, to jutro se budiš ubledela, podnadula, sa nešto razmazane šminke, oči ti zjape preko zategnute porozne kože, kapci ti se lepe dok tupo trepćeš u ogledalo, držiš njegovu kružnu, limenu podlogu, nešto opipljivo čega si uspela da se dočepaš. Stavila bi kapi u oči, kremu na pore, puder na nos, ali ti se ne dâ da sebe dovedeš u red, šta je, tu je, samo jedno teško jutro u kom te kiša polako potapa još dublje u ležaj; nebo se spustilo pravo na tvoje čelo, zaptilo te za krevet, polako toneš u čaršave i sve je teže maknuti se sa mesta, podići roletne, pogledati oko sebe, te ljude koji mile kao mravi po šustikli, kud bi, prokleti bili, gde su se zaputili? Hladno ti je, ali ti se ne dâ da se pokriješ, ponela si ladnoću u kostima iz stare kuće u kojoj si rođena, u

njoj su zidovi bili ispucali, duvala je neka promaja i majka je dobila reumu, a otac šljajm u grudima; prevrćeš se po krevetu, sa kim si zaspala, nema više veze.

Sva si se nešto skupila, u ustima prevrćeš šrafove, gor-ki ukus nasleđene melanholije, malaksalost ti slegla na koske, sve te to neopisivo nervira, u jesen, kad počnu da te žuljaju zglobovi, škrgućeš zubima (da li su to suze, ne, ne, nisu suze), nije to ništa, treba da dobiješ, obuzima te neka uobrazilja, stalno umišljaš da sad treba nešto da se desi, evo, samo što nije, da ti nešto pukne u grudima i da se konačno desi sve ono za šta si oduvek osećala da te čeka.

Ali nije to to, nešto je deseto, probudilo te je nešto što nema ime. Jednom si bila dete i igrala si se lutkom na stepenicama, lutka je već bila oštećena, glava iščašena, ruka iščupana, ali tebi je bila sasvim dobra, zvala si je ćerka lutka, gurala prst u oparanu utrobu od penušavog pamuka i vadila ušećerenu smesu, nabijala je u usta i smejala se na pravdi božjoj, skrivala si se da niko ne vidi dok to radiš. Stalno si imala utisak da te neko posmatra, da l' otac ili majka, bacala si pogled iskosa i dublje se u sebe uvukla (i ruke u njenu utrobu, pa brzo posle u usta). Sva si se nad tom radnjom zgrčila, samo da niko ne vidi, još malo, dok niko ne gleda, da ne zna da to radiš. Bilo je proleće i tada si nešto osetila, nešto se u tebi probudilo (što nikada pre nije bilo). O, šta li je lutka u utrobi krila, sad si zaboravila, rado bi se setila.

Sva si znojava, prevrćeš se po krevetu, osećaš u čaršavima zadah monsunske noći. Koji je ovo mesec, gde si? Novembar je! Streseš se. Ove godine leto se rasplelo do oktobra, spavala si pored otvorenog prozora i hodala do kasno u noć otkopčane lake kožne jakne... A sad je

gotovo, gotovo, ustaj, obuci se! Do juče si živela od danas do sutra, sada živiš jedan te isti dan, samo ponovo počinje, uvek jedan te isti dan... Jer kad počnu teške novembarske kiše i nebo ti se stušti u podočnjake, samo želiš da dođe Nova godina, vreme svetkovine, kad se ponovo slavi život, a ne živi na pola izdisaja.

Ne, nije leto! Ustaj, ustaj i ispraši na ulice, ljude i prolaznike još malo preostale tuge i empatije. Nekad si bila ona osoba koja uđe u sobu i ozari je; zaseni još jednom sve oko sebe solarnom eklipsom svog ega dok ne zgasneš jednog novembra, sasvim običnog novembra, bez prevelike pompe, probudiš se, bum, i gotovo je.

Ako čovek ne može da bude srećan, može makar da se zabavlja, zar ne?

Nensi Mitford

PRVI DEO

DLAKAVI

BUDIM SE U HAOSU OD JUČE, sve smo pile kod mene, u dnevnoj sobi kao da smo zabavljale celu armiju zlosrećnih oficira. Svuda opušci (ko ih je palio kad ja ne pušim), srća i okrznute čaše. Na prstima dođem do kuhinje (zašto svuda ideš bosa i ne nosiš papuče?), kuvam kafu i gledam ukoso, kao da me i ketl od jutros gleda prodorno. Pogledam u unutrašnje dvorište, sivo je, mutno i lepljivo. Novembar je, nikad ne svanjava. Možda da se vratim u krevet?

Neko je bio tu noćas i gotovo čitavo jutro osećam njegov miris na užarene dlake i kondome sa ukusom. Mlađi je od mene, kako se ono zove? Za moju svilenu spavaćicu rekao je: „Sviđa mi se ono tvoje crveno.“ Nije mogao da mu se digne, a ni meni nije bilo do toga da mu ga dižem. Nekoliko puta sam majušnog mlitavca stavila u usta i zagrcnula se od gađenja. Ne, ne naslađujem se nad muškom taštinom koju sam zgazila svojom plišanom ženskom papučicom, ali ipak mi dođe da pevušim *Maneater*, staru

pesmu svojih tinejdžerskih godina. Ne osećam se zbog toga bolje. Ili možda ipak malo da?

Skupljam odsutno čaše, spremam čaj i kafu, ništa ne pijem. Bože, kakav jadnik. Zašto mi je ovoliko u glavi, želela bih da ga skinem s pameti, ali mamurni mozak tako ne radi. Taj njegov miris najednom je svuda. Skidam čaršave, prskam usplahireno osveživač *Zara home*, otvorila bih prozore, ali se plašim da ona izmaglica ne ukalja moj lepi veštački vazduh (mnogo bolji od onog prirodnog, onaj koji sebi kupiš).

Spremam smuti i puštam neku ploču (sve plešući po srči i ulepljenom vinu), čemu ovo služi, krči i muzika je užas, i ne čujem, je l' ovo Pegi Li?

Da pozovem svoju Cigančicu? Onu koja mi čisti kad ja ne mogu (a i kad mogu, a ne želim). Ali onda moram da uzmem telefon, a on je stratosferama udaljen, u nekom sasvim drugom univerzumu...

Zavalim se u sofu, ignorišem onaj smuti, uzimam koka-kolu, sigurno ima nešto seksi u devojci koja pije koka-kolu golišava, osećam se kao junakinja američke reklame iz šezdesetih. Još kad bih imala pinap gaće, pa da se natrtim onom palom ljubavniku, eto ti ga na, smejem se, skočim, glupiram se, samu sebe podsećam na vulgarne bumer tetke i to me odobrovolji.

Vidim da mi svička telefon, ali ga isprva ignorišem. Puštam da zvoni, uključen je režim *do not disturb*, ali ga *Votsap* poziv probija, a ja ga gledam tupo kao kutiju sa radioaktivnim sadržajem. Kad prestane, pošaljem poruku Cigančici, pa panično prelistavam notifikacije, proveravam svoje obožavatelje, da li su me konačno zaboravili,

sigurno su me već zaboravili. Postavljam stori, koka-kola i moje prepredene znojave noge preko fotelje u boji gole kože, pršti fotografija od sve te sintetike, a ja se smejem i lansiram selfi. Stižu notifikacije i osećam se bolje.

Već smo zakazale, kaže mi. Prebacuje mi, zaboravila sam je. Opet.

Onda vidim poruku od A1. Treba da platim račune, sutra ističe poslednji dan za internet, a podsetnik me užasno umara. Najednom bih ga obrisala da to ima ikakvog smisla. Vidim da me je zvao tip sa kojim se u poslednje vreme viđam. Nakon panela na kojem je trebalo da govorim o popularizovanju čitanja kod mlađe publike zapila sam se sa njim i kompromitovala se pred celom svitom estradno-akademske kulturne elite. Doživela sam ga kroz pijanu izmaglicu kao crnogorsku muklu muškarčinu koja, iako nosi ciklama pantalone i pušta me da izigravam samostalnost, pre ili kasnije me satera u četiri zida i pronađe klitoris, pa pritisne autoritarno i prebaci program na *Žikinu dinastiju*.

Otađ se čujemo svakodnevno i on je najbliže dečku što imam, a nosi burmu na desnoj ruci. Ništa ga ne pitam za to, čak nisam ni njegovu ženu potražila na društvenim mrežama. Našu vezu ne konzumiramo, više se intelektualno zajedno uzbuđujemo i tek ponekad uradimo i nešto više, ako vas baš zanima. A ne bi trebalo, stvarno, to je ništa.

Od tog sećanja na naše prve trenutke nežnog i bezobraznog golicanja pomalo ovlažim i dodirivala bih se, ali je na stolu njegova knjiga i remeti me. Moram da je maknem ispod stola da nastavim. Viđam slike njegovog sina koje stalno kači i ne mogu da ih povežem sa tim da

mu ja noću šaljem nage fotografije i tu i tamo ga opipam ispod pojasa.

A onda se setim zašto jutros ignorišem telefon. Probudila me je poruka od Anike, drugarice koja mi je ostala iz veze, često je naporna, ali sam ponešto u njoj uspela da zavolim iako me muči, pritiska me našim odnosom između majke i drugarice, ja sam njoj drugarica, a ona meni i jedno i drugo, kako joj se zalomi tog dana.

Pokušavam da nađem poruku a da je ne otvorim. Samo ovlaš bacim pogled na padajuće notifikacije. Tonom kojim mi se uvek obraća, bez prostora za upadice, piše da je moj bivši u bolnici i da je imao srčani udar. Prvo sam pomislila da sam to već znala, to sam prošlu noć sanjala, iako ne mogu sasvim da se setim da li u snu on ima surlu ili nos. U pravim je godinama za srčku, razmišljam i trepcem i čekam da neko osećanje naiđe. Ali ništa ne probija mamurnu i obamrlu opnu, pa i dalje prelistavam notifikacije na režimu *do not disturb*.

Ubila sam sebe u pojam, *brainrot*, *brainrot*! Skočim opet, smrdi, smrdi, svuda se oseća onaj od sinoć. Da li to osećam miru i kroz bubanj veš-mašine? Vadim čaršave, mirišem, ma ne umišljam, njegova sluz koju je na jedvite jade istresao iz gaća, eto, eto je tu. Čak vidim i dve dlake! Stresem se. Moraće na hemijsko, za bez veze.

U poslednje vreme osećam neodređeno gađenje prema tim muškarcima koje pustim da prenoće, pod nosom mi stalno vonjaju njihove izlučevine. Sve te kontraindikacije seksa na jedno veče proganjaju me kroz čaršave i jastučnice. Ovu budalu od jutros sam pustila da prespava jer nije mogao od alkohola noćas da mu se digne, ali i to sam

zažalila. Uopšte ne volim da mi muškarci ostaju da prenoće, pa da se ujutru ljubimo neopranih zuba i gledamo sa podozrenjem. Sve misliš sad će ovaj da izvadi sačmaru i izrešeta te, što je možda i bolje od seksa reda radi.

Šta sam mislila, otkud mi uopšte on? Bili smo u nekad kultnom gradskom mestu u kome sada takvi poput njega tresu glave u ritmu sintetičkih zvukova, tamo je delovao nevino, nežno, znala sam da je mnogo mlađi od mene i ponadala sam se... Ko zna čemu?! Možda da me mazi pod okriljem mraka i tepa, lepo i nežno kao u uterusu.

Sama sam kriva. Kad obnevidim pod disko-svetlima, svaki muškarac izgleda kao erotska senzacija. A onda kad izađemo iz klupskog ambijenta, ispadne zdepast i zbunjen, a još i dlakav. Onda nije mogao da spava i samo se vrpeljio, a ujutru je izjurio da kupi kondome jer je sve moje potrošio na mnogo nesrećnih pokušaja i pogrešaka. I onda ga je gurao i gurao i gladio o mene, kao da sam ja poligon za simulacije snošaja, dok nisam prestala da vlažim i posle, kad ga je konačno ubacio, kao da me je strugao iznutra. Počeo je da viče: „Ko je sad frajer, ko je sad frajer“, a znam da to nije bilo meni upućeno, već svim njegovim nespretnim delovima zbog kojih je juče previše popio da bi nešto povalio, a posle od tog istog alkohola posustao.

– Nisam spavao ni sa kim gotovo godinu dana – rekao mi je, nisam ga pitala, ali mi je svejedno rekao – nov sam na poslu, a ima još nešto...

Sećam se kako je pričao i pričao sve ono što ja odavno prepoznajem kod muškaraca sa kojima delim noći posle izlazaka, nešto na pragu odraslog doba, kad treba da stanu na noge, a roditelji su se razveli, majka je bolesna, otac

odsutan, a njihova slabašna pleća treba da ponesu osnove sveta koje se tresu.

Priča on tako, a ja klimam glavom, dok je još teklo zavođenje, možda sam ga i tešila – znam, teško je i naporno probijati se, raditi slabo plaćene poslove, sretati se sa drugim ljudima i njihovim slabostima, drogirati se, piti, povraćati i ljubiti se. Probat i da u svemu tome očuvaš malo ljudskosti. Izaći i zaboraviti se, u kontaktu sa drugim ljudima, bez odurne, tugaljive bliskosti... Noću u diskotekama vrebaju demoni lakih pogleda; podsvest treperi pod elektronskim zvucima, dok pokušavaš pićem ili drogom da umrtviš ono što u grudima vrišti, što želi da iskoči i svima se otkrije...

Mislim da sam mu rekla nešto poput – nije noćni život za svakog, ono od čega bežiš tamo te najčešće zatekne. Znam sve, samo si pozeleo da se olakšaš, oh, ponekad je tako lepo ići lakšim putevima, ali njima mogu da idu samo najjači, samo oni mogu da se bace u provaliju noćnog života i izađu odatle neokaljani, da spavaju olako po tuđim kućama a da ih tuđi natrpani životi ne opterete, noću dok leže nepripremljeni pored nepoznate žene...

Zaspali smo posle toga, u haosu od bljuvotina i haotičnih misli. Prilično sam sigurna da nisam ni rečenicu dovršila. A onda mi je zazvonio telefon.

Zvoni?!

Trgnem se iz sna. Mora da sam zadremala. Telefon opet zvoni. Ne usuđujem se ni da pogledam ekran, prokleta Anika, kao da ima neki tajmer i tačno zna kada sklopim oči.

Još sam sa onim od jutros... Da li je tu? Shvatam da mi se samo pričinjava, ali osećaj ne popušta, kao da sam i dalje

zarobljena u njegovim kandžama – glava mi je zabačena unazad, dok se dole napinjem, pokušavam da nešto osetim, da ovlažim. Dok on batrga svojim penisom među mojim nogama, zabacila sam glavu i utonula u jedan davni novembar kada je i Matej tako rutinski iskaljivao svoj nemir u meni, durbinom tražio u mojim dubinama svoje izgubljene godine, mladost i protraćeni potencijal. I odjednom osetim snažno tačku spajanja među njima, muškarcima koji u ženi traže prečice do smisla, beg od nečeg u sebi, obećanje stare slave. A dlakavi nije ni primetio da sam odsutna.

Učini mi se da je napolju dan manje bljuzgav, odvažim se i odlučim da izađem. Idem do svoje trafikankerke da kupim nešto. Kerber našeg kraja – njena gojazna telesina odavno je srasla s kioskom iz kojeg prosipa opaske i cedi zlobu dok pretura po novčićima tražeći sitno.

Naoko me gotivi, valjda da bi izvlačila ko je novi dečko sa kojim svratim da kupim proseko i bejk-rols, čak mi je nabavila i onaj integralni i marku penušavca koju volim samo da bi tu i tamo mogla da iz mene izvuče neku nastranost.

– Šta ti treba, Srna? – gleda me ispod zadebljelih kapaka, jedva drži oči otvorene. – Bio je tu neki momčić jutros da kupi kondome...

– Kisela i orbit – suvo procedim prekidajući je.

– Hoćeš i snikers? Imam dva za sto.

– Znaš da ne jedem slatko – razvlačim suglasnike, kupujem vreme.

– Ih, ti jedva da išta jedeš, samo neke flaše balaviš. I ko je momčić? – puhne. – Malo je rošav, ali nije loš...

– Ne znam o čemu pričaš – kažem mirno i krenem dalje.

– Zaboravila si orbit, dobacuje za mnom, gotovo iskaćući iz stolice kao da će mi baciti još neku žvaku. Da,

potrošio mi je sve kondome, pa jutros iskočio da ih kupi. Budala, otišao kod trafikanerke...

– Da ti nije možda ostalo nešto sitno? – pita me jedan prosjak, iznenada se stvorivši ispred mene. Vidim ga na raskrsnici prvi put, ali mi se čini nekako poznatim.

– Imam samo krupno – dobacujem u prolazu.

– Može i krupno – kaže bez osmeha, a ja nastavljam dalje bez reči.

Natuknula sam na nos svoje dolče vita naočare i sela u bife iza ugla, baš u izlog. Srećom, ponela sam knjigu. Listam je nezainteresovano, trudim se da se to ne primeti. Pogledom hvatam pobesnele kadrove: kafa se peni i preliva preko šolje, preko kroasana koje nisam takla sa čokoladnim mrvicama i glazurom koja se plazi kad je zagrižeš... Jedan griz žrtvujem u čast izuzetne *Instagram* fotografije.

Objavim stori, stavim svoj omiljeni heštag *#decadence* – eto, uradila sam nešto korisno za svoju internet zajednicu, valjda će sada da me blagosiljaju kao pravu *Instagram* sveticu. Mogu, dakle, da se vratim dosadi koja me je potpuno obuzela. Već danima čitam Lakana, jednu te istu stranicu već danima, recimo, iz hira. Uživam u svojoj dendijevskoj pozi, s naočarima natakarenim na pola nosa i blago razdvojenim usnama u obliku upitnika. Sve to, na neki čudan način, savršeno pristaje ovom danu rasute pažnje i nekonstruktivnih doživljaja...

... kad me konobar Mengele prene iz mondenske idile.

ZNAM GA JER JE IZ ISTOG MESTA KAO I JA, neobično brbljiv mršav tip, tugaljiva pojava jer se rodio kao gej u malom mestu iz kog je otišao kao i ja; mene